

Het sectarisme steekt zijn weerzinwekkenden kop op in de radiowereld.

De gevaarlijkste vorm van sectarisme nog wel, n.l. die welke zich als anti-sectarisme aandient.

De radio — dat is nu, zou men zoo zeggen, een prachtig „terrein“ om de oecumenische en „bovenkerkelijke“ strevingen te concretiseren. Daar kan men de pure liefde voor de „una sancta“ uitleven.

Eilacy — bij velen der una-sancta-menschen blijkt deze liefde platonisch.

Hier volgen een paar artikelen van Ds Boeljinga, die deze kwestie in het „Haarlemsch Kerkblad“ bespreekt:

Voorheen heb ik eenige keeren gesignaleerd het sectarisch gedoe van eenige Hervormde gangmakers, voornamelijk in Zeeland, voor wie de N.C.R.V., voornamelijk wegens ons aandeel daarin, tot een onuitstaanbare obsessie is geworden. De kijk op de katholiciteit, de algemeenheid van het Christendom zijn ze kwijt; en op echt Roomsche wijze ruilen ze de Kerk van Christus in voor hun eigen menselijke „kerk“.

Ze hebben zich niet laten terrecht wijzen door hun talloze kerkgenooten, die dit kerkisme onvoorwaardelijk hebben afgewezen en er niet aan denken de N.C.R.V. vaarwel te zeggen.

Toch bleek naar buiten den laatsten tijd weinig of niets van hun actie. Men kon denken, dat deze actie op de weerbarstige klippen van hun eigen kerkvolk gebroken was.

Nu echter laten ze weer eens iets van zich hooren.

Zeker om hun medevouchers wat nieuwen moed in te pompen, en een beetje indruk te maken op de N.C.R.V. en voornamelijk op haar Hervormde leden.

Zoo hangen ze nu aan de groote klok:

„Teneinde ons doel te bereiken, werd door ons een samenspreking met het moderamen der N.C.R.V. gehouden; de bedoeling was, een informatieve bespreking te hebben, opdat kon worden vastgesteld, of, en zoo ja, in hoever een federatief verband mogelijk zou zijn. Ofschoon verschillende aanrakingspunten gevonden werden, gelukte het nog niet een oplossing te vinden. Bij Koninklijk Besluit van 25 Juli 1938 werd de goedkeuring op de statuten der vereniging verkregen. De situatie ten aanzien van de programma's, zooals ter ledenvergadering 1937 werd meegedeeld, bleef onveranderd. De actie der vereniging zal in 1939 krachtig worden voortgezet. Ons propagandawerk hopen wij verder uit te breiden en onder meer de wettelijk voorgeschreven machting voor uitzending te verkrijgen. Een en ander zal van onze leden nog wel eenig geduld vergen, aangezien deze dingen afhangen van instanties buiten ons. Intusschen vertrouwen wij, dat de ingedijende zendtijdaanvraag door voornoemde instanties op een vlotte wijze zal worden behandeld. Onzerzijds worden alle aangelegenheden met den meest mogelijke spoed afgehandeld. Op aller medewerking doen wij een beroep; de verwerkelijking van onze idealen is, naar wij hopen, niet ver meer.“

„Idealen“. Zoo durft men in dezen geestelijken stormtijd deze nieuwe poging tot verscheuring van het christendom noemen!

Moge het „eenig geduld“, dat nog geoeft zal moeten worden, hun alsnog een tijd tot bekeering van deze dwaling huns weg worden.

En dan in het volgende nummer:

Het bericht door mij de vorige week vermeld, dat de vereniging voor een uitsluitend Hervormde radio bij de regering om zendtijd heeft aangeklopt, heeft al heel spoedig gezelschap gekregen in het volgende:

„Namens de Gereformeerde kerken in Nederland heeft het door de synode benoemde college van deputaten voor radio-uitzendingen dier Gereformeerde kerken, bij den minister van binnenlandsche zaken een aanvraag ingediend om zendtijd, voor het verzorgen van speciaal Gereformeerde uitzendingen „op denzelfden voet als aan de vereniging „De Nederlandsch Hervormde Radio Omroep“ mocht worden toegestaan“.

Adressanten betoogen, dat zij zich, ten einde het groote Christelijke belang te dienen en de eenheid der orthodoxe Protestanten niet in gevaar te brengen, bij de samenwerking met de Nederlandsch Christelijke Radio Vereniging tot nu toe verschillende beperkingen hebben getruost, doch dat zij, nu de Nederlandsch Hervormde Radio Omroep zendtijd vraagt, het zich tot een plicht rekenen, te zorgen, dat de Gereformeerde kerken niet bij de Hervormde worden achter gesteld. Dit klem — aldus het adres — te sterker, omdat ons staatsrecht het begrip „staatskerk“ niet kent en verzoekers de Gereformeerde kerken op de meest officiële wijze tegenwoordigen, terwijl de Nederlandsche Hervormde Radio Omroep slechts een particuliere vereniging is, die, hoewel Nederlandsch Hervormde leden tellende, toch geen enkel mandaat van de Nederlandsch Hervormde kerk zelf ontving“.

De strakke ernst van dit bericht maakt de humor er van des te kostelijker.

Jongens zouden in hun wereldje zeggen: „Die zit!“ Het kerkisme van sommige Hervormden die in hun afgelegen woonplaatsen volop den tijd hebben om hun aandacht te geven aan het feit, dat de geschiedenis hun kerkgebouw in het midden van hun dorp een plaats gegeven heeft en die daaruit elken dag de oude conclusie handhaven, dat die kerk in het midden gelaten moest om haar aloude heerlijke rechten uit te oefenen, thans ook inzake de radio — dit vleeschelijk kerkisme meende een pracht gelegenheid ontdekt te hebben om het haantje van hun kerktoeren nog eens koning te laten kraaien. Dit beestje scheen bij hun aanvraag om zendtijd al aardig op weg om zijn eerste koningsklanken te gaan koken.

En nu deze tegenzet! O weel! Want het haantje komt thans waarschijnlijk in de pan terecht, een braadkip.

Niet omdat onze radio-deputaten, als parmantige

Inderdaad meen ik dat! Wij hebben rijkelijk veel kerkelijke bladen. Misschien was een kleiner aantal beter.

Maar al die bladen bestaan dan toch maar. De uitgeverij kunnen er mee uit.

Dat betekent, dat er een breede kring is, een steeds bredere kring van menschen, ouderen en jongeren, die met gespannen belangstelling de discussies volgen.

Heusch, niemand geeft jaar in jaar uit z'n goede geld uit, alleen maar om 't plezier van een bokspartijtje te kunnen volgen, of uit louter sleur.

Er is een breede kring van menschen, die verstaan, dat het om uiterst belangrijke vragen gaat, dat achter alle discussies aan alle kanten staat de lust van 't hart om in gehoorzaamheid aan Jezus Christus te leven in alles.

Zeker zijn er ook, die met 't lezen ophouden. De discussies worden hen te vermoeiend. Zelfs zijn er, die dat zonder nadere bezinning houden voor 'n bewijs van warm geestelijk leven!

We moeten toch zeker eerst de vraag stellen of we niet te doen hebben in zoo'n geval met 'n zekere kortzichtigheid. Of 't gebrek aan belangstelling, dat openbaar wordt, niet bewijst gebrek aan geestelijk leven!

Natuurlijk moeten we geval voor geval beoordeelen.

Maar den algemeenen regel te willen stellen: onze menschen zijn er beu van, dus doen de pers-menschen verkeerd, is totaal onjuist. Want le, is dat beu-zijn nog niet bewezen en wijzen de feiten in een andere richting en 2e, al was dat niet 't geval, dan moeten we eerst nog de vraag stellen, waaruit die afwijzende houding ontspringt. Er zijn vele mogelijkheden: gemakzucht, napraten van anderen, zelfverdediging enz.

Het feit van de vele bladen heeft z'n bezwaren, maar zou zonder breeden kring belangstellenden niet mogelijk zijn.

Wie dezen kant van de zaak vergeet, krijgt een scheef beeld van den stand van zaken onder ons.

„Geloof, dat Ds Popma den spijker juist op den kop slaat.“

Zonder intense belangstelling kan de kerkelijke pers niet bestaan — maar gaat ook de Kerk dood.

Ze komen uit één bron: de liefde voor de Kerk des Heeren en de echte belangstelling in de kerkelijke pers.

Voor honderd jaar had men geen „last“ van Kerkbodes, maar het was in de Herv. Kerk dan ook duf en suf en dor en nog erger.

Wie op de hoogte is weet hoe met name onder de jongeren een intens meeleven wordt gevonden. Hoe velen zijn er niet die b.v. „De Reformatie“ uitspellen. En dat gebeurt waarlijk niet uit sensatie-zucht, maar uit innige liefde voor de Kerk en den dienst des Heeren.

Het ontroert me altijd weer, dat tientallen en honderdtallen jonge menschen drie à vier uur gespannen kunnen luisteren naar de bespreking van belangrijke onderwerpen als Kerk, Geloof, Verbond, enz.

Dat is een groote genade van onzen God.

Het zijn de beste leden niet, die met butte doodoeners zich van de discussie en de polemiek afwenden.

Door discussie en polemiek niet het minst zijn de mannen gevormd, die Dr. Kuyper hebben verstaan en hem toen zijn gevolg.

Ja, aan Dr. Kuyper moest ik denken toen ik het bovenstaande stukje van Ds Popma las.

Is hij het niet, die op de groote waarde van de Kerkelijke Pers heeft gewezen?

Is hij het niet, die aangedrongen heeft op zoo groot mogelijke publiciteit in kerkelijke aangelegenheden? Men leze slechts:

De sterke publiciteit in kerkelijke zaken is onder ons, Gereformeerden, exceptioneel.

In geen land ter wereld is ons een kerk of kerkgroep bekend, die in dit opzicht met ons wedijveren kan.

Niet alleen toch heeft elke provincie, maar zelfs elke groote stad een wekelijks rondgaande „loopmare“, en boven en behalve deze provinciale (en) locale „boden“ bezitten we nog tal van generale week- en maandbladen, die heel het land bestrijken, en toch in hoofdzaak aan de behartiging onzer Gereformeerde kerkelijke belangen gewijd zijn.

In die breede, ruime, alle ploofen uitvrouwende publiciteit nu ligt iets kostelijks.

Het toont, dat de kerkelijke aangelegenheden onder ons weer als vanouds een „publieke zaak“ zijn geworden, en dat uitheeft het tijdperk der duisternis, waarin een clubje van de gestedekte of getabberde heeren de kerk exploiteerde als privaat domein.

Het heeft ten gevolge, dat de gemeenten met de kerk meeleven, hooren wat er gaande is, op de hoogte blijven van hangende vraagstukken, van de financiële toestanden der kerken afweten, en met die vielerlei wetenschap gewapend ruggelings invloed op het kerkelijk leven kunnen uitoefenen.

Ook bevordert het den band der gemeenschap tusschen de kerken van een classe, van een provincie en van het land. Want leefde men eertijds als in een steenen loket ommuurd, zonder van de buiten-wacht veel meer dan een gerucht op te vangen, thans krijgt men de korte acta zijner eigen classe gedrukt thuis, en kan tegelijk in Zeeland lezen wat op de classes in het hooge noorden verhandeld is.

Velerlei voordeel, waar dan nog bij komt, dat al deze boden en bladen en maandschriften een gansch corps van redacteuren op de been houden, die anders allicht de pen rusten en roesten lieten, maar nu „t zij dan uit zielsdrang, 't zij dan omdat het bladeke toch hoofdartikelen moet uitstellen, ons vergasten op allerlei principieele bespreking, die het kerkelijk debat levendig houdt...“

Zoolang deze drukke publiciteit onder ons stand houdt, krijgen we niet licht de slaapmuts weer over de ooren.

Aldus Dr. Kuyper in de herfstmaand van den jaren achttienhonderd zeven en negentig.

van dat. Een boordevolle overvloed, die hunkert naar het oogenblik, dat het zich zal mogen dienstbaar stellen in liefdearbeid voor den Koning der Kerk en in Hem aan Zijn gemeenteleden.

Nu rest nog de laatste vraag, die over het ver-zaken van haar oecumenische taak, nu de gereformeerde vrouw zich een eigen organisatie geslacht heeft.

Ja, dat begrip oecumenisch, het troetelkind van het hedendaagsche christendom, is voor ons, gereformeerden, altijd een moeilijk ding geweest. Maakt onze vaders in 1834 niet een acte op van wederkeer en diende diezelfde acte niet om zich af te scheiden van de toenmalige officiële christenheid? En in ditzelfde moeilijke conflict staan ook nog wij heden ten dage. Er is in ons hart een hunkering naar eenheid met allen, die Christus en Zijn verschijning liefhebben. En het gebod van den Heiland „opdat zij allen één zijn“ dringt ons om aan te kloppen aan de (kerk-)deuren van allen, die met ons op denzelfden vasten grondslag van de onfeilbaarheid van Gods Woord willen staan. Maar — en dat is het moeilijke van onze positie, wat ons altijd weer het isolement oplegt en bewust ook dat isolement doet aanvaarden — van dien grondslag mogen we niets afdoen. Om 's Heeren wil niet. We kunnen niet den kring zoo wijd maken, dat we even de hand van onzen buurman loslaten om tusschenin nog weer plaats te ruimen voor iemand, die ook wel den naam van Christus noemt, maar die toch, als het er op aankomt, niet buigen wil voor het gezag van Zijn Woord en bijvoorbeeld de vrijheid meent te hebben om niet alle heilsfeilen in hun concrete feitelijkeheid te aanvaarden. Het zou dan den schijn hebben alsof ons gereformeerde-zijn niet anders ware dan een liefhebberij, zooals een ander vrijzinnig zou kunnen zijn uit liefhebberij, of ethisch of barthiaan. Maar ons gereformeerde-zijn, ons vasthouden aan den onaflaatbaren eisch van het gezag van Gods Woord is een roeping, waarvoor onze vaders in verdrukking en vergulzing hebben gevochten en geleden en geofferd. Zouden wij, hun kinderen, nu een streep kunnen halen door alles, wat zij in het geloof gepresteerd hebben? Wij mogen dat niet, om hunnentwil niet, maar veel meer nog om Gods wil niet, die van ons dezelfde geloofsghehoorzaamheid en gebondenheid aan Zijn Woord vraagt als van hen.

Maar — ik geloof niet dat dit oecumenisch conflict zoo op den voorgrond treedt door de nieuwe eigen organisatie der Geref. vrouw. Want er is geen sprake van, dat de Geref. Vrouwenbond een — in den oecumenischen gedachtengang dan uitgedrukt — scheurbond is. Het kan natuurlijk zijn, dat sommige vrouwen uit praktische overwegingen zullen moeten kiezen tusschen N. C. V. B. en Geref. Vrouwenvereniging. Maar wie er tijd voor kan vinden, zal zeker van beide bonden — want ook de N. C. V. B. wil een positief-christelijke organisatie zijn — lid kunnen wezen, onder de leuze: verdieping van eigen beginsel op de Geref. Vrouwenvereniging, uitdragen daarvan in den Christen Vrouwenbond.

Immers, beide bonden werken toch min of meer op verschillend terrein. De Geref. Vrouwenbond staat met het gezicht geheel en al naar de kerk gericht. Ze wil vooral dienstbaar zijn aan den bloei van het kerkelijk leven: kennen, belijden en beleven van eigen belijdenis en dat belijden en beleven dienstbaar stellen voor gezin (gezien als onderdeel der kerk) en gemeente. De Christen Vrouwenbond staat met het aangezicht veel meer naar het breede leven van maatschappij en staat. Daar zullen dus weer andere vragen en problemen zich voordoen. Ook vragen van het gezin, maar toch anders georiënteerd, meer in verband met de samenleving in haar geheel, en dan vooral ook vragen van maatschappelijk-staatskundigen aard en afbakening van eigen christelijk inzicht tegenover de leuzen, die uit het vrouwenkamp der feministen, socialisten en communisten komen.

Zoo zullen deze twee bonden tezamen een bolwerk kunnen zijn in het nationale leven tegen allerlei onchristelijke aanvallen, die zich richten op wat het hechtste moet zijn, omdat het het cement is van de geheele samenleving: het christelijk huwelijk en het christelijk gezin. De vrouwen en moeders gaan staan in engeren en in wijder kring en schutten dit kostbaar bezit met haar handen, met haar liefde en haar zorg, met haar intellect ook, maar allermeeest toch met haar geloof, haar gebed en haar Godsvertrouwen.

W. CR.—d. V.

Groeiende belangstelling voor de kerkelijke pers.

Ds Popma schrijft in het „Amersfoortsche Kerkblad“:

De vorige week schreef ik, dat er meerdere belangstelling komt voor de kerkelijke pers.

Men heeft mij gevraagd, of ik dat nu heusch meende.

lat zij ten allen n onderkennen. It met op het ten, zooals b.v. g zal zijn: ver der belijdenis verping, „wordt k niet gebouwd

uit was ze niet n en het gevolg i via „De Re-tijgen.

als de meneer die soms ook izzles het licht. Alleen maar — eenenmale. is het moeilijk ordt aangeduid adikant uit een

Is het waar, eerd is op het moet het ant-n „neen“. nd vóórlichting haar vrouwen-“, dat haar tot l dan zou heel eten worden. Is maar weer, voor manco der ge-en telkens weer ie in de week onze kerkelijke ook onze ant-loen die anders abonné's? En of niet kunnen iet manco der

zo. Maar slechts d.w.z. alle gele-ppen en telkens al het op den en overwinnen. n, meeleven, en chling. Dat be-er volop tijd chatten te ver-fat opzicht niet 'ormeerd jeugd-veel werk van den er levens-ter putten kan. us de behoefte er te bezinnen in z'n concrete de oplossingen van Woord en er incidenteele idag de Buch-n het oorlogs-ende huwelijk isatie en jeugd-nde, dat men met gelijkgezin-e oplossing er zoeken. Het is maken met de zich vergadert t daarvan laat en leven.

de Bond van ninst gebaseerd vrouw. Als ik van Mevr. A. rmeerde Vrou-allesmaal voor in het midden n heel andere. Het is alsof geworden zijn. harten hebben chts behoeven allen kant, om en van zieken. openzelden van ver van het verwelkomen ggen voor den steun verleenenswerk op het agen, enz. enz. taken. Men zal de leiding van dat niet een e Geref. Vrou-centraal adres i voor allerlei l, dan hoeven awelijke diake-n in de eerste r worden alle ten“ dienst ten „Een iegelijk ft, bestede die ren“. vrouw? Verre